

LA VAGA INFINITA

Està clar. El Partit de l'Ordre busca, amb totes les forces a la seva disposició, tornar-nos a casa. Almenys sobre això, els sindicats i el govern estan d'acord...

Sens dubte, ho fa comptant amb les nostres inclinacions més miserables i amb la nostra insidiosa predilecció per la buidor i l'absència, en les quals hem oblidat com viure i com lluitar.

Però s'equivoquen. No tornarem a casa; nosaltres, les que no tenim casa enlloc, però que si tinguéssim un lloc que podríem considerar habitable, seria aquell moment en el que ens sentim vives, a les intensitats que prenen cos quan ens trobem. Sabem, però, que aquests moments estan supeditats, sobretot, als mitjans dels que siguem capaces de proveir-nos. Està clar. Un procés insurreccional es reforça a mesura que les evidències que, als nostres ulls, componen la realitat, esdevenen imperceptiblement, als ulls de totes, veritats flagrants. El capitalisme és una mentida universal, la forma de la seva negació, a la inversa, serà una pluralitat de mons, units solidàriament, per veritats que els mantindran junts.

Les paraules per les quals una situació esdevé comprensible per si mateixa, determinen, directament, la seva forma i el seu esperit. Les objectivitzacions forçades administraran, cada vegada millor, els contorns desdibuixats. La diversitat d'anàlisis, provinent de les sociòlogues o de les activistes radicals, propaguen desconcert i confusió: el de l'apologia del trencament o la del pessimisme interessat. En ambdós casos, són colpejats per la carència del mínim sentit tàctic pel qual una paraula troba la seva veritable comprensió, un veritable sentit Comú que permet alliberar les possibilitats obertes per la situació, i a través de les quals una pot alliberar-se a si mateixa, com despertant d'un malson, de la dependència programada. La mordacitat d'aquesta paraula resideix tant a la tria d'aquesta com a la possibilitat de la seva orientació.

Per elevar la intel·ligibilitat dels esdeveniments en curs, se'ns fa necessari un primer gest. El de situar-nos i orientar-nos. Parlar des de certa distància, però no des d'un simple punt de vista, si no des del *partit*.

1 D'entrada un joc, i aquesta és una de les seves virtuts, el moviment s'ha aproximat als problemes des de l'arrel. Bloquejos econòmics generalitzats, organització deliberada d'una paràlisi total, rebuig als compromisos i a les negociacions. Llenguatge cru i directe. Des d'aquí, simplement ha donat forma material a les consignes habitualment condemnades a l'espera angoixant o al simulacre. La vaga s'ha materialitzat dins de molts cossos i de moltes determinacions. I és per aquesta raó que ha esdevingut una amenaça real. Ja que és així, des de la perspectiva de les pràctiques posades en situació, que el moviment es situa a si mateix més enllà d'un simple moviment social, en tant que participa, una vegada més, sobre les línies d'un procés insurreccional. Aquest és el nostre punt de partida.

2 Permeteu-nos una constatació: actualment no en queda res de l'antic moviment revolucionari. I mentre el seu relleu sembla submergir-nos, sempre i cada vegada més, dins dels aiguamolls d'un ciutadanisme auto-satisfet, nosaltres podem experimentar, per moments, una sensació de buidor. És precisament aquesta buidor el que necessitem habitar, per transformar-la en una oportunitat.

3 Una superstició singular afecta, a l'estat francès, una gran majoria de cossos que es diuen laics a si mateixos: la fe, tan feble com aparentment indestructible, en la realitat del “moviment social”.

La desgràcia d'aquesta acceptació resideix en el següent: és una creença en la qual les seves adeptes no creuen. Des de les victòries fins a les derrotes i des de les mobilitzacions esporàdiques fins a les desmobilitzacions conclusives, és una creença cada cop més rebentada i desgastada. Tant hi fa que l'objecte d'aquesta creença sigui en si mateixa l'herència d'un naufragi històric: el del moviment obrer clàssic. Aquest no fou, com apunta Mario Tronti, vençut pel Capital, si no per la Democràcia. No com la forma d'un perillós objecte exterior, si no com el resultat de la interiorització d'aquesta. En tant que l'extensió d'aquestes il·lusions va ser irreconeixible, la càrrega imposada sobre les que lluiten ha estat igual de gran.

4 Un moviment es defineix a si mateix negativament d'acord amb els seus límits. El seu terreny d'acció està tan ben circumscrit com el seu més enllà desafia a no aventurar-s'hi. Aquest prisma predefinit, assegura que el moviment no romandrà en res més que en una histèrica conjuració d'un final previsible. La seva vida es guia a si mateixa per la sola idea d'una fugida, sempre endavant, per retardar violentament el desenllaç que n'ha estat el motor. El seu final resideix, espantosament, en que no pot ser altre que la seva mort. Una temporalitat separada del curs de la història. No hi ha cap vocació de durar. El moviment s'ha de reformular eternament altre cop, costosament, des de zero, a partir del mateix no-res. Amb un principi com aquest, només podem començar de nou, sense aprendre res, des del moment en que no hi ha res a aprendre, *ad infinitum*. Tanquem el parèntesi.

5 Però els horitzons de la veritable acció històrica no estan emmarcats dins d'aquest trist esquema, no hi ha cap “retorn a la normalitat”. El que hi ha, d'altra banda, és la persistència d'un projecte revolucionari, amb les seves acceleracions i desacceleracions subterrànies. Des d'un procés semblant, només existeix un temps. Un temps al qual res d'allò que s'ha deixat sense fer és oblidat. El que hi ha és dos fronts: d'una banda aquelles que busquen la vaga total, un bloqueig irreversible de la circulació de moviments de capital, i de l'altre, els esquirols i les policies. Una visió global del paisatge està subjecte a aquesta partició cruel.

6 És dins la mesura que una vaga es reconeix a si mateixa com part integrant d'aquest procés, que esdevindrà un dels pocs llocs on la transmissió d'experiències persisteix. La vaga no és per commemorar lluites del passat, si no per recuperar-les: és a dir, restaurar-les a la memòria. Això s'ha de fer, no només pel bé de la vaga, si no per la indiferència d'un món massa ocupat en organitzar l'oblit.

7 Una ha d'anar amb compte que el terreny sobre el qual s'articuli una situació no estigui ple de mines. És el nostre cas.

Primer pas: abandonar el terreny senyalitzat o marcat, pel qual una cosa, un esdeveniment, és projectat en tant que cosa. Una cosa mai existeix per si mateixa, ja que res existeix fora de la intel·ligència que la contempla. És una possibilitat, que per l'hàbit d'emprar el terme "moviment social", ja no serveix per designar res més que una determinada forma d'impotència, l'operació semàntica d'una certa sociologia, la que, des del moment que troba acceptació, paralitza tant tota confecció estratègica com tota intel·ligència col·lectiva. I és que la sociologia, ha estat, en si mateixa, socialitzada. Aquesta afecta tots els discursos amb la mateixa obsessió pel càlcul estadístic, permetent una feixuga objectivització de la realitat a través de categories depriments, que formen i donen forma als mons que romanen al seu abast. Per aquesta sociologia, les nostres amistats no representen res més que un grapat de variables aberrants. Allò desconegut per les seves equacions, la infinitud d'una vaga.

8 Saint-Nazaire. Les desfilades sindicals desemboquen, sistemàticament, en confrontacions que s'allarguen durant hores. En una demostració de llançament de roques i aixecament de barricades. “Sarkozy, estàs fotut!”, corejat per milers. Uns jutjats apedregats a gust per diversos grups d'incontrolades. Un amic diu, “que bonic veure una ciutat aixecar-se contra la seva policia”.

9 El sentit veritable de la lluita no és pas entre classes, Capital contra Treball, sinó entre partisans agrupades amb les que rendeixen un culte patològic al treball i les que els produeix rebuig. D'aquelles que encara *volen* treballar i aquelles que *preferirien no fer-ho*.

10 Una pertorbadora *omertà* regna a l'interior del moviment. Aquesta consisteix en negar el que els esdeveniments en curs no deixen de demostrar: l'expressió d'un dolorós rebuig al treball. Una comprèn que no és només una protesta circumstancial contra un allargament del temps de treball el que està en joc, sinó una plena condemna del com, a tot arreu, el treball és viscut: com una calamitat. El rebuig és inequívoc. Treball. L'ombra de la mort imminent. El “robatori de l'energia humana” que hipnotitza les seves víctimes. Assistim a l'agonia del món del Treball clàssic, i amb ell, de la figura que li va associada - el treballador -, i a les runes de l'acollidora intimitat que ha construït amb el seu esforç. Malgrat que el treball sempre s'ha viscut com una tortura prolongada, una continua trobant expertes en la matèria que intenten determinar el llindar a partir del qual el treball esdevé intolerable.

11 La política tradicional està fundada sobre un grapat d'axiomes presentats, invariablement, com a intraspassables a priori. És el principi del “govern mental”; és a dir, l'organització d'una necessitat social en virtut de la qual “les coses han de ser governades” i sense la qual cauríem, indefectiblement, en el caos. Aquest és el cas de la lògica del treball que, com en un xantatge, afirma, ni més ni menys, que tenim l'obligació de “llaurar-nos una vida”, i que mentre sigui dins les condicions que imposa aquest, tant hi fa com ens ho fem. D'aquesta manera, la més estreta solidaritat uneix l'aparent diversitat de concepcions polítiques amb la neurosi responsable, derivant totes elles, en l'anàlisi final des de la mateixa pobre antropologia. D'una banda, el projecte cibernètic del govern generalitzat, de l'altre, l'ideal anarquista d'un govern autònom celestial. El mite de la plena ocupació en favor d'un desenvolupament durable, i la faula del treball voluntari auto-regulat i repartit equitativament. En ambdós casos, podem percebre el mateix aparell director aplicat a la vida i al viure, la mateixa ferocitat encaminada a suprimir els nostres millors instints. Els mateixos objectius de regulació desesperada. Mobilització i Reapropiació Total constitueixen, les dues, un ideal ètic i pràctic de l'activisme empedreït i una nova versió del mateix poder que aquest diu combatre.

12 Tornem a la paradoxa: en la contestació a una reforma resideix l'exclusiva de les més avançades de les reformistes. Aquesta contestació es mou dins del càlcul del futur a canvi d'abandonar tot present, tota forma de presència. Tenim l'exemple de l'esquizofrènia de l'anarco-sindicalista codificant, que des del present i la posteritat de la revolució, legisla el demà. Però legislar el demà implica haver oblidat l'avui, haver prescindit de l'absoluta necessitat d'un present que se'ns escapa i pel qual estem en vaga. La densitat d'un temps que no pot ser reduït a l'obvietat de l'eix cronològic. Un futur previsible estarà sempre en guerra amb l'invisible destinació del present. Un “a partir d'aleshores” programat mai podrà rimar amb “l'aquí i ara”. Alliberar una mica de “temps” pels interessos d'una millora de la gestió del nostre temps de treball, ens retrotrau a les utopies més sospitoses. Una no pot millorar qualitativament el treball per una reducció quantitativa de la seva duració. No hi ha duració del treball per la simple raó que el treball és duració, el temps que una suporta.

13 El discurs mediàtic, a partir d'ara, se les enginya per situar el clima de la vaga com si fos una qüestió d'un descobriment recent d'una branca de la meteorologia. Una s'inquieta de les penúries de la falta de combustible com de la imminència de la xafogor; una evoca els disturbis de les universitàries a l'estil del dia després d'una nevada; una balboteja de la vaga de la mateixa manera com una pot rumià sobre una tempesta capriciosa. D'aquesta forma, com la gent es queixa per l'anunci de pluja, la gent es queixa sobre les seves previsions. “Tant de bo les bloquejadores fossin colpejades per la ràbia de la gent!” Però això no passa. Inserida entre pàgines i pàgines de noves notícies, la dosi nocturna d'algunes “malcontentes”, de “nosaltres-estem-essent-preses-d'hostatge” i “frustrades-als-sortidors”, presentades a la manera de turistes aïllades per una inundació a l'Índia, o com si fossin miners Xilens atrapats a un forat, es descobreix a si mateixa com una estratègia decididament precària per part d'aquelles que ostenten el poder.

14 En un mon on la circulació de capital s'esté a una escala global, el partit del bloqueig, que també és el de la insurrecció, no pot prevaldre, lògicament, sense haver-se forjat, globalment i al seu torn, les solidaritats necessàries per perdurar. El camp d'acció d'aquest últim, com l'amplitud i l'abast de les seves ambicions, no coneix límit.

15 Barcelona, 29 de setembre. Dia de la vaga general. Un dia contra deu anys de silenci murmurant. El que semblava tancat amb clau dins del gueto de les “anti-sistema”, als límits d'una perifèria sota control, es rebel·la, i s'inflama de nou, i s'inflama finalment. Deu anys de pau en democràcia socialista han esclatat de la mateixa forma que quaranta anys de feixisme. L'efecte de l'ordre malmès aquell dia van ser els falsos aires de falangista espantada. Totes van tornar al carrer a retrobar-se, a través de pedres llançades i vidres trencats, els riures i els aplaudiments sonaven quan la gent perseguia una policia que fugia.

16 Una vegada més, l'aparició de les “violentes”. Mai més cap persona podrà ser definida per aquesta figura estilística. La dramàtica posada en escena d'aquestes ha tingut un efecte molt petit. Potser només les innocents d'un sindicat d'estudiants, o les membres d'una associació de veteranes romanen capaces de ser agitadaes per això. Però què està passant avui? Una pot parlar d'un cert retorn, del nostre retorn: un retorn a la violència de la classe obrera, un retorn a la violència de les joves als carrers, un retorn de la violència de les “grans” que passaven pedres a les “joves” en homenatge a aquelles que mai han deixat de voler. Les paraules d'un home gran a Lyon a un jove agitador: “us donem les pedres que ja no podem tirar”. El que ha estat tan perfectament després i oblidat reapareix avui amb tota la violència d'una cosa reprimida. La màgia lligada a la figura de la “violenta” sembla haver perdut la seva eficàcia, com també ho ha fet la de la delinqüent, la de l'anarquista, la de l'estrangera i en definitiva, la de l'altre, que ja no serveix per delimitar res. Com pot parlar algú seriosament d'exteriorització o de marginació en un món al que li manca un afora? La qüestió de la violència ja no es pot posar, però a tot arreu s'imposa.

17 Així, les pràctiques de les violentes que regularment puntuen el moviment mereixen ser reconegudes com una altra, més específica i més sorprenent, forma de bloqueig. Una paràlisi total dels centres de les ciutats per la incontrolable recurrència del saqueig i de les confrontacions que compreguin diversos dies. La GIPN* en armes, confrontant multituds desarmades. Una lliçó ha de ser extreta de tot això: l'estratègia de bloqueig econòmic mai pot ser dissociada de la imperiosa necessitat d'aniquilar i/o reassignar la totalitat de les forces policials.

*La unitat antiterrorista francesa dedicada als afers “domèstics”.

18 Una no es situa a si mateixa només entre un moviment, sinó sempre en relació a aquest, tot confrontant-lo, i potser en oposició a si mateixa. Oposant tot això al que és incoherent o pobre, al reflux de la desesperació, on aquest flueix altre cop dins la buidor. És una qüestió d'atacar les condicions materials i afectives que ens amarren a aquest món. El retorn a la normalitat no només ha de resultar impossible, sinó indesitjable. Per establir una cartografia de tot el que ens reté: fluxos, forces, estats afectius, logística i subministres. Per adquirir, a través de teixir conspiracions amb les nostres amistats, l'insurreccional saber-com derrotar aquest món. Hem après les lletres obertes dels alfabetos de la sedició: bloquejant les refineries, els dipòsits d'oli i els ports. Permetent que els carrers quedin plens de brossa per transformar-la en barricades. Trencant els vidres de les tendes que reflexen la nostra absència. La qüestió que ens imposem és tan senzilla: com apagar, definitivament, els reactors nuclears? Com podem convertir la vaga en una deserció? Com ens podem preocupar, nodrir i estimar les unes a les altres sense deixar aquest món en pau?

“Una salus victis nullam separe salutem.”
“L'única salvació de les derrotades
És no esperar cap salvació”

França, 27 d'octubre de 2010

